

A 2001. évi göteborgi Európai Orgonaszimpózium (EOS — 2001) határozata

A konferencia résztvevői — a 2000 szeptemberében Varasdon tartott kongresszus munkáját folytatva — az alábbi határozatot hozták:

Az orgonának kifejezett európai identitása van. Számos elképzelés, mely valaha hozzájárult a ma általunk ismert Európa megteremtéséhez, mára egyedül csak az orgonában mint hangszerben, műalkotásban és a kultúra hordozójában testesül meg. Az orgona a zene, a gondolkodás, a tudomány és a technika sok évszázados európai hagyományait tükrözi. Ma azzal a kihívással szembe-sülünk, hogy a számos értékes orgonából álló, sokhelyütt komolyan veszélyeztetett örökséget meg kell őriznünk, s egyúttal a mai ember számára életre kell keltenünk.

Az európai orgonás örökség tudatosítása és átfogó jogi védelmének megteremtése az alábbi feladatok megoldását kívánja:

A) Az európai orgonás örökség tudatosítása

1. Az európai orgonás örökség és különösen az orgona mint európai jelkép jelentőségére többek között az Európai Bizottság, az Európa-Parlament, az Európa-Tanács, az UNESCO és a vallási közösségek mint az orgonák tulajdonosai, kezelői és használói figyelmét kell felhívni.

2. Európai hálózatot kell kiépíteni, mely az orgonás örökségre felhívja a figyelmet. A hálózatot személyi és intézményi kapcsolatok képezik mindazon országokban, melyek eddig a konferenciákon aktívan részt vettek, vagy az EU-hoz tartoznak. Itt olyan hatóságok jönnek szóba, melyek már ellátnak műemlékorgona-védelmi feladatokat. Emellett — ezen intézményekkel való megegyezés szerint — más szervezetek és intézmények is csatlakozhatnak e hálózathoz. Azokban az államokban, melyekben a hatóságoknak még nincs hivatalos műemlékorgona-védelmi feladatkörük, olyan szervezeteket és intézményeket kell bevonni, melyek már foglalkoznak az orgonás örökséggel.

B) Az európai orgonás örökség jogi védelme

Az A.1. pont alatt megnevezett intézményeknél kezdeményezni kell, hogy az egész orgonás örökség európai, átfogó jogi védelme érdekében aktívan lépjenek fel.

Az orgonás örökségért és megőrzéséért a felelősséget elsősorban az egyes államoknak kell vállalniuk, azonban e közös kulturális örökségért összeurópai felelősségvállalás is szükséges, mivel az orgona Európa szinte minden államában megtalálható, s mivel az európai kultúrát szinte végtelen, regionálisan eltérő sokféleségében reprezentálja.

Mindenekelőtt az Európai Unió bővítésére tekintettel fog drámaian megváltozni a védendő orgonás örökség helyzete: Közép- és Kelet-Európa államaiban több ezer értékes történeti orgona található — túlnyomórészt rossz állapotban. Ez a tény még inkább arra készlet minket, hogy az ezen közös orgonaörökség iránti európai felelősség kialakításán munkálkodjunk.

A műemlékorgonák Európa különböző államaiban már létező jogi védelmét át kell tekinteni és a nyilvánosság elé kell tární.

Az európai orgonás örökség megőrzésének és védelmének irányelveit tovább kell fejleszteni és a következő EOS-konferenciákon elő kell terjeszteni.

C) Az európai műemlékorgonák jegyzékének összeállítása

Az A és B pontok alatt megnevezett célok megvalósításának fontos eszköze az európai műemlékorgonák jegyzékének összeállítása. Ilyen jegyzékeket az orgona-műemlékvédelmért felelős hatóságokkal együtt kell kidolgozni. Azon listákat, melyek az illető államokban már hivatalosak, az európai jegyzékbe át kell venni. Ahol ez még hiányzik, az A.2. pont alatt megnevezett hálózat személyi és intézményi kapcsolatait kell igénybe venni egy ilyen lista kialakításához.

A teljes jegyzékből két listát kell elkülöníteni: egyrészt az európai szinten védendő jelentősebb orgonákét, másrészt —ebből ismét válogatva— a világörökségbe tartozókat.

Egy európai szervezet felállítása

Az EOS 2001 elnöksége egy munkacsoportot és egy nemzetközi referenciacsoportot nevez ki. A munkacsoport a 2002-es lisszaboni EOS-konferencián javaslatot terjeszt elő egy ilyen európai szervezet kialakításának és megalapításának módjára. Ez a javaslat a nemzetközi referenciacsoporttal együttműködve és a személyi és intézményi kapcsolatok információi segítségével készül el.

A munkacsoportot 2001. augusztus 1-ig, a referenciacsoportot 2001. szept. 1-ig nevezik ki. A személyi és intézményi kapcsolatokat minél előbb, de legkésőbb 2001. december 31-ig kell kinevezni.

Ezen kicsiny és hatékony európai szervezet feladatai közé tartozik:

- a politika megszólítása

- a képzés, kutatás és szakmai ismeretek területein a tapasztalatcsere összehangolása

- hálózatok kiépítése

- tanácsadás és támogatás pénzforrások felkutatásában

- EOS-konferenciák szervezése

- az A, B és C pontok alatt megnevezett célok megvalósításának támogatása.

A következő EOS-konferenciák: 2002 Lisszabon, 2003 Pozsony, 2004 Bologna, 2003 Vilnius, 2006 Nagy-Britannia, 2007 Franciaország.

Göteborg, 2001. június 14-én

Fordította: Enyedi Pál